

Afrikaanse wilde hond

De Afrikaanse wilde hond lijkt op een hyena en op een hond, maar hij is geen van beiden. Het is een snelle jager. Hij leeft en jaagt in een groep. De honden doen alles samen. Ze geven zieke, jonge en gewonde dieren zelfs te eten als die niet mee op jacht kunnen. In de natuur wordt de Afrikaanse wilde hond met uitsterven bedreigd. Gelukkig kunnen we ook wat doen om te helpen!

Paspoort gegevens

Afrikaanse wilde hond

Verspreiding:

Lycaon pictus)

Honderd jaar geleden in heel Afrika ten zuiden van de Sahara. Tegenwoordig vooral in Zuid-Afrika (o.a. Kruger National Park) en Oost-Afrika (o.a. Serengeti en Masai Mara). Mogelijk overleven kleine groepen Afrikaanse wilde honden in West-Afrika.

Voedsel:

o.a. gnoe's, zebra's en antilopen zoals Thomson gazelle, impala, kudu

Leeftijd:

In het wild tot zo'n 10 jaar oud.
In dierentuinen tot 15 jaar oud.

Gewicht:

18-35 kg

Draagtijd:

gemiddeld 72 dagen

Aantal jongen per keer:

meestal 6 tot 10 jongen per worp

IUCN-status:

bedreigd

Hoe zie ik er uit?

Met hun grote, rechtopstaande en ronde oren en hun gevlekte vacht zijn Afrikaanse wilde honden opvallende dieren. Toch worden ze wel eens verward met hyena's, die ook een vlekkerige bruinzwarte vacht hebben. Vroeger werden Afrikaanse wilde honden ook wel hyenahond genoemd, maar ze zijn geen familie van de hyena. Ook hun huidige naam is verwarrend, want je zou daardoor denken dat ze familie van de huishond zijn. Maar ook dat is niet waar. En dat is ook makkelijk te zien, want Afrikaanse wilde honden hebben aan iedere poot vier tenen en de huishond vijf. Bij Afrikaanse wilde honden zien de mannetjes en de vrouwtjes er eigenlijk hetzelfde uit. Ze zijn even groot (ongeveer 75 centimeter hoog) en wegen tussen de 18 en 35 kilogram. In de vrije natuur worden Afrikaanse wilde honden maximaal tien jaar oud. In dierentuinen worden ze meestal iets ouder.

Verschillende kleurtjes ...

Wetenschappers noemen de Afrikaanse wilde hond (in het Latijn) *Lycaon pictus*. Dit betekent 'geschilderde wolf'. Ze hebben de soort deze naam gegeven omdat de vacht van elk dier een ander patroon van zwarte, witte en gele vlekken heeft. Zoals je mensen kunt herkennen aan het gezicht, kun je elke hond herkennen aan zijn of haar vlekkenpatroon. Bij de geboorte zijn de puppies nog helemaal zwart. Na vijf

weken worden sommige zwarte haren geel. Als de pups 14 weken zijn, hebben ze dezelfde kleuren als de volwassen dieren. Ondanks het verschillende vlekkenpatroon, heeft elke Afrikaanse wilde hond een witte staartpunt, een zwarte streep op het voorhoofd en een zwarte snuit.

Waar woon ik?

Afrikaanse wilde honden komen voor in halfwoestijnen, open grasvlakten en dichtbegroeide struiksavannes. Ze leven in een territorium dat ze tegen indringers verdedigen. Het grootste deel van het jaar trekken ze door hun grote territorium, op zoek naar voedsel. In de maanden juni, juli en augustus worden de jongen geboren. Omdat de kleine pups in een nest liggen, blijft de hele groep dan meer op een vaste plek in het territorium.

Wat eet ik?

Samen sterk

Afrikaanse wilde honden zijn roofdieren. Ze jagen dus op andere dieren en eten alleen vlees. Afrikaanse wilde honden eten geen aas. Ze doden alleen als ze honger hebben, dus nooit voor de lol! Als ze op jacht gaan, doen Afrikaanse wilde honden dat altijd in een groep. Ze werken zo goed samen, dat ze de prooi vaak te pakken weten te krijgen. Afrikaanse wilde honden jagen vooral op prooidieren die zo'n 50 kilo wegen, maar met de groep kunnen ze ook prooien vangen die wel 200 kilo wegen! Bovenaan op de menukaart staan impala, Thomson gazelle en koedoe. Soms vangen ze zelfs een zebra of een gnoe, die veel sterker en groter zijn dan een Afrikaanse wilde hond. De leidster van de Afrikaanse wilde hondengroep zoekt de prooi uit. Ze rennen er dan met z'n allen achteraan. Afrikaanse wilde honden kunnen 60 kilometer per uur hardlopen en hebben een goede conditie: soms houden ze die snelheid vijf kilometer vol! Om de beurt lopen ze aan kop. Als een dier de anderen niet kan bijhouden wacht de groep op hem. Zodra ze de prooi ingehaald hebben, trekken ze hem tegen de grond en doden hem gezamenlijk. Daarna eten ze de prooi zo snel mogelijk op, want er liggen altijd grotere roofdieren (zoals leeuwen en hyena's) op de loer om de prooi van hen af te pakken. Een volwassen impala hebben ze in tien minuten helemaal op! Er wordt nooit om het eten gevochten en alles wordt eerlijk verdeeld.

Geen lunch maar middagpauze ...

Meestal gaan Afrikaanse wilde honden 's morgens of laat in de middag, als het minder warm is, op pad om te jagen. Op het heetst van de dag liggen ze in de schaduw te rusten. Als de maan voldoende schijnt, jagen wilde honden ook wel eens 's nachts.

Mijn familie en ik

Hallo ...!

Afrikaanse wilde honden leven in groepen van zeven tot vijftien dieren. Ze doen alles samen. Om de andere groepsleden te begroeten likken ze aan elkaars snuit. Dit

doen ze vooral 's ochtends als ze wakker worden en voordat ze gaan jagen. Vaak keffen en janken de honden erbij. Je kunt deze begroeting vergelijken met het handen schudden bij mensen.

Samen delen

Een groep Afrikaanse wilde honden wordt geleid door één mannetje en één vrouwtje: het alfakoppel. Zij zijn de enige honden die jongen krijgen. Na een draagtijd van

negen weken worden de jongen in een hol onder de grond geboren. De eerste drie weken drinken ze alleen melk en past de moeder op. Daarna beginnen ze voorgekauwd vlees te eten dat alle volwassen honden voor hen uitbraken. Als de moeder weer met de groep gaat jagen, passen andere honden op de jongen. Ook deze babysitters bedelen bij de jagers om voedsel. Zodra de jongen oud genoeg zijn, mogen ze mee op jacht. Niet alleen de pups maar ook zieke en gewonde dieren worden door de groep verzorgd.

Na twee jaar zijn de pups volwassen en verlaten ze hun geboortegroep. De zussen en broers trekken in twee aparte groepen rond op zoek naar een groep van het andere geslacht. Zo wordt een nieuwe groep Afrikaanse wilde honden gevormd.

Help !

Vijftig jaar geleden kwam de Afrikaanse wilde hond nog in grote aantallen voor in heel Afrika (behalve in de woestijn en het regenwoud). Nu leven ze nog maar in een paar landen en in kleine, verspreide groepjes. Hoeveel Afrikaanse wilde honden er nog zijn, weet men niet precies, want ze zijn moeilijk te tellen in hun uitgestrekte leefgebied. Men denkt dat er in totaal nog maar 3.000 Afrikaanse wilde honden in Afrika leven. Een eeuw geleden waren dat er waarschijnlijk nog 500.000!

Er zijn een aantal belangrijke bedreigingen voor de Afrikaanse wilde hond. Gelukkig helpt het Painted Dog Project de Afrikaanse wilde hond.

Hieronder een overzicht van de problemen én de oplossingen:

1. Er sterven veel Afrikaanse wilde honden aan ziekten die door huishonden worden overgebracht, zoals hondsdolheid. Hoe meer mensen in Afrika leven, des te meer huishonden. Doordat wilde honden elkaar zo vaak aan de snuit likken, wordt al snel de hele groep ziek als één van de honden besmet is.
2. Er komen meer wegen in Afrika en steeds vaker worden wilde honden doodgereden. → Door opvallende verkeersborden langs de weg te zetten in gebieden waar de Afrikaanse wilde honden leven, en door de honden reflecterende halsbanden om te doen, kunnen chauffeurs hen beter zien.
3. Sommige boeren zijn bang dat de wilde honden hun vee aanvallen. Daarom schieten ze wilde honden dood of graven ze puppies uit hun hol en doden

deze. → poeponderzoek heeft aangetoond dat de Afrikaanse wilde hond eigenlijk nooit vee aanvalt. Boeren hoeven hen dus niet te doden.

4. In Afrika zijn er veel stropers die strikken zetten om wilde dieren te vangen. Zo kunnen ze gratis vlees vangen, wat ze zelf kunnen opeten of verkopen. Er komen ook vaak wilde honden in de strikken. → de halsbanden die de honden om krijgen hebben metalen punten, waardoor het ijzerdraad van de strikken kapot gaat als een wilde hond daarin terecht komt. Ook gaan rangers van het project op zoek om de strikken weg te halen. Van het ijzerdraad maken ze kunst en door die te verkopen verdienen ze ook geld voor het project.
5. Gewonde Afrikaanse wilde honden of puppies waarvan de ouders dood zijn, worden opgevangen door het project en later weer uitgezet in de natuur.
6. Painted Dog Project geeft voorlichting aan de plaatselijke bevolking en Afrikaanse schoolkinderen krijgen les over het leven van de Afrikaanse wilde hond en allerlei andere diersoorten van de savanne. Zo leren ze hoe bijzonder deze hondensoort is en dat deze het beschermen waard is.

Het onderzoek, de bescherming en de voorlichting kosten veel geld. Daarom proberen dierentuinen in Nederland geld in te zamelen voor de Afrikaanse wilde hond.

Filmpje

Op de [website van ARKive](#) vind je een aantal filmpjes van Afrikaanse wilde honden in de natuur.

Wist je dat...

- ... een moeder fluit als ze haar puppies roept?
- ... de Afrikaanse wilde hond in het Engels 'painted dog' genoemd wordt? Dit betekent geverfde hond.
- ... Afrikaanse wilde honden niet kunnen blaffen? Ze 'praten' met elkaar door te keffen, te janken en te piepen.

Wil je weten, in welke dierentuin je deze diersoort in het echt kunt zien, gebruik dan de 'Dierzoeker' op www.nvddierentuinen.nl.